

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiritopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Proračunska razprava.

Po tolikih letih gospodarjenja s § 14. budgeti in z budgetnimi provizoriji se je včeraj začela v poslanski zbornici proračunska razprava. Dovoljevanje proračunov je najpomembnejša in najvažnejša pravica vsacega naroda, pri proračunu imajo zastopniki zapostavljenih narodov priliko, obrazložiti narodove želje in pritožbe, pojasniti njegove potrebe in tudi krivice, ki se mu gode.

Vsled tržaških dogodkov se je zavlekla razprava o državnem proračunu do včeraj.

Debata je bila sicer dokaj ostra, toda končno bode vlada le zadovoljna, saj se ji bo vse dovolilo in odobrilo.

Prvi kontra-govornik je nastopil poslanec Gregor, ki je izjavil, da stojijo Čehi na stališču neopogljive opozicije. Körberju ne morejo zaupati, ker je bil član Claryjevega ministristva, ki je prizadelo Čehom najhujšo krivico z odpravo jezikovnih naredb. Ministrovo zatrjevanje o nepristranosti je prazna fraza, kajti v jezikovnem in političnem vprašanju ne more biti v Avstriji nevtalnosti. Potem je nadaljeval: »Zahtevamo svoje pravice brez ozira na to, ali je komu prav ali ne. Dolžnost vlade pa je, da nam k tej naši pravici pripomore. Ne sme pa se skrivati za železno zagrinjalo nevtalnosti.« Potem je govornik primerjal nekdanji parlament, ki se je lahko nazival kot ljudsko elito, s sedanjim podivjanim parlamentom, ter je zaklical: »Daj Bog, da bi omikani svet kulturne stopinje v Avstriji ne sodil po kulturni stopinji parlamenta!«

Govornik dokazuje nadalje po zgodovini, da bi brez češke narodnosti že bila habzburška dinastija v isti odvisnosti od Hohenzollerjev, kakor so Bavarska, Saksonska itd. Grožnje o absolutizmu se Čehi prav nič ne boje. Že nad 40 let se bojujejo brezuspešno proti centralistični vladi, hujše jim ne more biti niti pod absolutizmom. Govornik zaključil z izjavo, da bo glavoval proti proračunu.

Poslanec Hagenhofer govori v imenu klerikalnega centra. V svojem govoru zvlači najraznovrstnejše želje in zahteve na kup, med temi: deželno-borski volilni red za Štajersko, reorganizacija armade, prepoved dvoboja, konfesionalno šolo in znižanje šolskega obiska na 6 let, zemljišni davek se naj preustroji po dohodkih, zakon o užitninah se tudi mora premeniti, dograji naj se železnica Hartberg-Aspang, termenska trgovina se naj odpravi itd. Ko izjavi govornik, da stoje klerikalci objektivno napram poljedelskemu ministru, nastanejo burni prizori in kliči: hinavci, lažniki, loveci kmetov! Vsenemci ne puste govorniku nadaljevati, dokler ne prekliče obdolžitve, da je Schönerer pijan.

Posl. Pihuljak govori v imenu slovanskega centra. Govornik se pritožuje o zapostavljanju Malorusov glede šolstva. Za svojo osebo, pravi govornik, ni proti nemščini kot posredovalnemu jeziku. V imenu svoje stranke prosi končno, da se preide v podrobno razpravo.

Posl. Jaworski govori v imenu poljskega kluba, ter pozdravi z veseljem trenutek, ko je mogla priti zbornica k najvažnejši točki, k državnemu proračunu. Svoj govor sklene z besedami: »Odkritosrčno, krepko in lojalno je govoril ministrski predsednik in odkritosrčno, trdno in lojalno ga bomo tudi mi podpirali!«

V imenu vsenemške stranke je govoril posl. Baruther. Takoj v začetku izjavi, da Vsenemci ne bodo glasovali za proračun, ker stoje na stališču, da je proti vsakemu nezakonitemu nasilstvu edina pomoč zabranitev davkov. Potem pride govornik na Bismarckove spomenike, na češko tehniko v Brnu in celjske gimnazijske razrede. Pozdravlja carinski tarif z Nemčijo, češ, da je ta še vedno sprejemljivejši, kakor pa carinska nagodba z Ogrsko, ker da vežejo Nemce bolj interesi z Nemčijo. Sicer pa privošči Ogrski, da se razširi na račun Bosne, Hercegovine ter Dalmacije, privošči ji tudi lastno de-

želno banko in lastno armado. Za Vsenemce pa je največja državna potreba nemški državni jezik. Dokler se ta ne proglasi, bodo glasovali proti proračunu.

V imenu ustavovernega veleposestva govori posl. Bärnreither, kakor pač govori navadno ta stranka.

Tudi posl. Menger, govornik nemških naprednjakov, ne pove nič novega, temuč imenuje proračun dobro znamenje za rešitev ostalih vprašanj.

Potem se debata pretrga, ter se bo nadaljevala v jutranji seji.

Pogozdovanje Krasa v vodini Kranjski.

Pogozdovanje se je vršilo lansko leto v veliko večjem obsegu, kakor prejšnja leta.

Dne 20. sušca minulega leta pričela je pogozdovna komisija pod vodstvom velezasluženega in osobito za kraško pogozdovanje zelo vnetega gospoda c. kr. gozdnega nadzornika in deželno-gozdnega nadzornika Golla na 11 krajih svoje delovanje. Ti kraji leže v političnem okraju postojnskem in sicer v davčnih občinah Selce, Trnovo, Trnje, Razdrto, Senožeče, Laže, Volčje, Stara Sušica, Knežak, Gabrče, Famlje, Britof in Šembije.

Skupna površina popolnoma opustošenega kraškega sveta, katera se je lansko leto na novo umetno pogozdila, znaša 20832 ha.

Poleg teh novih nasadov popravile so se tudi že obstoječe nasadbe iz prejšnjih let, katere so vsled poškodb, povzročenih po mrčesih in velike suše popravila potrebne bile, v obsegu 4452 ha.

Za izvršitev teh nasadov porabilo se je 2,158.000 žrnega bora, 23.000 jelk in 25.000 mecesna v vrednosti 6296 K, katere sadike so bile pogozdovni komisiji iz državnega gozdnega vrta v Gradišči pri Ljubljani brezplačno podeljene.

Prevažanje teh sadik iz južnega koldvora v Ljubljani na različne železniške

postaje na Krasu poskrbelo je društvo južne železnice brezplačno.

Skupni stroški za nove nasadbe in popraviljanje, oziroma posajenje že obstoječih nasadb znašali so lansko leto 29.403 K 20 v.

Pri izvršitvi pogozdovanja v lanskem letu rabilo se je 2197 delavcev, katerim se je izplačalo skupno 14.205½ dnin. Dnina delavcev znašala je od 60 v. do 2 K 40 v.

Vsled neugodnih vremenskih razmer so se lansko spomlad dela sicer zelo zavlekla, vendar so bila taista do 20. maja končana.

Skupna površina sveta, katerih se je od leta 1876 do vstevšega 1901 na državne in deželne stroške in s prispevki južne železnice umetno pogozdil, znaša 189589 ha, to je 329435 oralov, za katero pogozdovanje se je 20.056.360 komadov gozdnih sadik, različnih vrst porabilo.

Razun omenjenega pogozdovanja se je napravila za obrambo prestopka v bližini nasadov paseči se živini okoli pogozdenih delov v Slavini, Osojnici, Stari Sušici in Šembiji ograja, obstoječa iz suhega zidu in dratnega plota v dolžini 3242 metrov, ter popravilo že obstoječe zidovje, katero je bilo pri vojaških vajah porušeno, za kar se je izplačala svota 1682 K 62 v.

Prvi nasadi, kateri so se leta 1876 do 1885 napravili, kažejo nam danes lep, 6—10 metrov visok, zelo gosto zarasten borov gozd, pod katerim so se tla, ki so pred nasadbo kazala samo svoja gola kamenita rebra, popolnoma z ognjeno zemljo 15 in tudi več centimetrov na debelo do čistega pokrila.

Vsled zboljšanja tal so se pričele starejše nasadbe že pred 6 leti čistiti, ter se to čiščenje vsako leto nadaljuje. Tudi lansko leto čistilo se je nasadbe »Stražica« v davčni občini Trnovo in »Osojnica« v davčni občini Kal, kjer se bodo prihodnje spomlad zlahtnejše vrste gozdnih sadik posadile.

Lesovje, obstoječe iz oblih drv in vej, katero se je pri čiščenju nasadov pose-

LISTEK.

„Knjiga za lahkomišelné ljudi.“

(Spisal I. Cankar, založil L. Schwentner 1901.)
(Konec.)

Pico pravi nekje: »Ohne positive Momente hat das Leben keinen Wert — in mislim, da je splošna resnica tega izreka le potrjena, če dostavim: Brez pozitivnih momentov tudi Cankarjeva filozofija nima vrednosti!

Jaz vsaj — in vem, da z manoj tudi velika armada onih, ki niso uživali in ki hočevo uživati, kar daje ta svet! — verujem v življenje. Hrepenenje po sreči, — kaj je drugzega kakor hrepenenje po življenju? In če sedanost ne daje življenja, — zakaj bi si dali vzeti bodočnost, v katero upamo in od katere vemo, da bode realizirala ideal?!

To je tisto, česar nisem našel v Cankarjevi novi knjigi — filister ni več en.

Negacija je sicer predhodnica za pozitivnost. Pripadniki novega, modernega naziranja imajo najprvo nalogo, vreči privzgojenost od sebe in šele potem, ko je prazno v njihovih prsah, ko so na tistem stališču kakor Abbé Froument v »Paris«,

ko so izgubili vero v Boga in človeka in samega sebe, — šele potem morejo pričeti z zidanjem zgradbe novega naziranja. A ravno radi tega je treba, da napravijo tudi Cankarjevi junaki korak naprej, čez mejo zanikanja, iz starega v novo. Filister ni več en, in vera v življenje je edino resnična.

»Knjiga za lahkomišelné ljudi« obstoji iz 9 črtic: »Spomladanska noč« in »Nezadovoljnost« nimata dejanja. Bati se je, da se Cankar ne potopi popolnoma v tako brezdejanjsko polemiko, akoravno je njegova fantazija tako spretna v izumevanju dogodeb in form. Če bi bilo v knjigi poleg omenjenih črtic še kaj enakega, bi bilo morda že preveč. Take stvari se dajo le sukcesivno uživati, ljudje pa hočevo krepko požirati. Saj so tudi druge črtice polne takih idej, a čitamo jih lažje v dejanski obliki. Mi smo končno vedno le formalisti in hočemo, da se toči vino v finih, krepkih kozarcih. Vsaj v beletristiki hočemo to, kajti sicer vzamemo filozofične razprave v roko.

»Iz predmestja« se mi zdi prav izborna slika. Dekle, ki postane brez vzgoje veliko, ne da bi vedelo, kaj je dobro in slabo, le ono iskreno hrepenenje po lepoti, po veselju, po uživanju v srcu,

hoče zadoščati temu hrepenenju s tem, da si kupi zlate uhane, prstane, moderc, parfum (to se je zadnjič v Ljubljani fakično dogodilo!) z ukradenim denarjem.

Jednako dobra slika je »Križev pot«, katero prištevamo k najboljšim, kar je pisal Cankar. Študent Karol Jereb spada k onim, ki padejo pred ciljem; vsakdo, ki je bil enkrat proletarski dijak, bode pozdravil to psihologijo kot dobro znanjo.

Tako so tudi druge črtice, iz katerih omenimo še posebno črtico »Kralj Malhus«, polne zlatega, krasnega humorja. Tisti pijani graščak je imenitna figura...

Nova knjiga Cankarjeva je, kakor sem dejal, tisto, kar sem od njega pričakoval: Veliki tekst tragedije genija! Upajmo, da se ti junaki, ki stopajo pred nas kot silhuete, predručajijo v energične, posvetne bojovnike, do nam imponirajo s svojim ciljem. S tem, da trpe in svoje trpljenje bobnajo po širnem svetu, nima človek še dolžnosti, da bi se klanjal pred njimi.

Res je, da Cankarjev misticizem ni nikakršna terra incognita, prozorno in fino stopajo postavje pred nas, trpečemu je to trpljenje znano. A le trpečemu, in akoravno povedo ti junaki v svojem molku največ, vendar niso razumljivi.

Neki recenzent Arne Garborga pravi

o njegovih »Trudnih dušah«, da hrepene bolešno po nečem, kar pa ni resnica, temveč le narcoticum. Tudi Cankarjevi junaki hrepene po tem narcoticu, da bi zaspali... Cankar pa ni po spanju, miru in sanjah hrepeneč človek, on je »Kraftmensch«; zakaj se torej udaja pesimizmu tako daleč, da pozablja boj? Narcoticum ni zdravilo!

Negacija bide rane in mi zahtevamo, da nam Cankar te rane zopet zaceli; — pozitivnosti hočemo!

Ta pozitivnost — to si upamo prekovati — je evangelij moči, je veliki konfiteor modernega individualizma. In kaj je moderna — tudi slovenska — drugzega nego individualizem? Moderni duh se je emancipiral od vseh pravil in proklamiral suvereniteto svoje osebnosti. Ne samo modernih predmetov, temveč tudi moderno naziranje teh predmetov. Neizgovorjeni konfiteor Cankarja (naj se me ne razume napačno; ne mislim, da bi Cankar pokleknil in molil svoj: Credo, quia absurdum...) mora biti pozitiven izraz tega naziranja in to — pričakujemo od njega.

Poseben konfiteor... Izražaj ga in bodi življenski pogoj slovenske moderne, oni — konfiteor solnčnega življenja, v katero verujemo iskreno in globoko —!

Linhart K.

kalo, izročila je pogozdovna komisija dotičnim opravičenim posestnikom v svojevoljno porabo. Posestniki skupnih zemljišč porabili so prejeta drva za napravo apna, posamezni posestniki pa za domačo kurjavo.

Travo žeti po nasadbah dovolila je pogozdovna komisija vsem opravičenim posestnikom, ki so za to prosili. Naželo se je po nasadbah v minulem letu več tisoč centov trave, katera se deloma za krmno, deloma pa za steljo rabi in je posestnikom osobito letos, ko krme manjka, v veliko korist.

Tudi za prostovoljno izvršitev dobro uspevajočega pogozdovanja podelila je pogozdovna komisija lansko leto neka terim kraškim posestnikom podpor, oziroma nagrad v znesku 250 K.

Oziraje se torej na veliko in neprecenljivo korist, katero se kraškimi prebivalcem s pogozdovanjem njih popolnoma opustošenega sveta nudi, svetovati mora se vsem posestnikom tacega sveta, da pogozdovanje po svoji moči in previdnosti s tem podpirajo, da za velevažno in v obče jako koristno pogozdovanje prostovoljno svoj nerodovitni svet pogozdovni komisiji v pogozditev odstopijo, oziroma prepustijo, saj taisti ostane kakor slej tako tudi za naprej njih lastnina in bode njim, oziroma naslednikom sčasoma v veliko večjo korist, kakor sedaj.

V Ljubljani, 21. februarja.

Državni zbor.

Pred in po večerajšnji proračunski debati je bilo podanih več interpelacij, oziroma pojasnil. Posl. Heilinger je interpeliral zaradi sankcije premenjenih §§ 59. in 60. obrtnega reda. Posl. Wolf (divjak) je interpeliral zaradi izvoza konj za angleško vojsko iz Avstro-Ogrske ter zahteval, da se v varstvo nevtiralnosti prepove nadaljno izvažanje. Predsednik sporoči zahvalo nadvojvode Rainerja za čestitko k zlati poroki. Posl. Hofmann in tovariši predlagajo, naj se dovoli iz državnih sredstev podpora za humanitarno pospeševanje rokodelstva in obrtništva. Posl. Tscharrre zahteva 200.000 K državne podpore za one koroške občine, ki so bile vsled viharjev 16. in 17. januarja t. l. hudo prizadete. Predlog se sprejme. Posl. Pernerstorfer zahteva, da se obravnava odseka o izjemnem stanju proglase za javne. Se odkloni. — Danes se je začela seja šele opoldne.

K položaju.

Z Dunaja je dobil »Dziennik Polski« sledeče poročilo o parlamentarnem položaju: Proračun se do praznikov ne dožene in obravnavanje proračuna se bo po Veliki noči nadaljevalo. Vprašanja, ki so se zdelo zelo nujna ter so bila nevarna obstanku zbornice, ne pridejo tako kmalu na dnevni red. Nemška vlada si s carinskimi tarifom ne more pomagati in mora biti zadovoljna, če bo hotela Avstrija trgovinsko pogodbo podaljšati. Druga važna zadeva: avtonomi avstro-ogrski carinski tarif, tudi še ni zrela za parlamentarno obravnavanje. Koerber se je vrnil na Dunaj, in potrjuje se, da se vzlic dolgi konferenci s Szellom radi prepornih točk ni mogel zjediniti. Za Avstro-Ogrsko bo vedno boljše čakati, si ogledati končni rezultat parlamentarne boja na Nemškem ter po tem svoj tarif prilagoditi. Menda je tudi konflikt z Anglijo radi sladkorja vplival, da se zadnja prireditve carinskega tarifa odgodi. Bodi karkoli: gotovo je, da to vprašanje še ne pride tako kmalu v parlament in da je zatorej vladi vse eno, ako se raztegne obravnavanje proračuna preko velikonočnih praznikov.

Vojna v Južni Afriki.

Iz Haaga so izginili člani burske deputacije, in misli se, da so se odpeljali v Ameriko. Wessels in Wolmarans sta odpotovala v Newyork, kjer baje nedvomno dosežeta kak uspeh. Transvaalski poslanik, dr. Leyds je bil v soboto povabljen na diné k francoskemu zunanjemu ministru Delcasséju. »Gaulois« poroča, da je ponesrečeno posredovanje nizozemskega ministrskega predsednika angleška miroljubna stranka, katere zastopnik je lord Rosebery, z veseljem pozdravila. Torej Angleži sami si žele miru, ne pa le Buri. Da je Rosebery za sedaj pogorel, ni še vzrok misliti, da kmalu vendarle ne zmaga.

Z bojišča se poroča: Kolone Delisla in Fanschaweja so naskočile 17. t. m. Dewetov oddelek pri Trommeli, 30 milj severnovzhodno Reitza. Angleži so ujeli le 10 Burov. Dewet je odredil, da se je oddelek razpršil in tako angleškim kolonom ušel. Iz Pretorije poročajo, da so Buri požgali nemške misijonske hiše v okraju Spelakan v severnem Transvaalu. Angleški listi so prinesli oficialno poročilo Kitchenerjevo o dogodkih na bojišču do 8. januarja. Kitchener ostro graja angleške častnike, ki so zakrivali poraz pri Trifonteinu ter trdi, da so oficirji zločinci, ki so se vedli nalašč nepravilno.

Najnovejše politične vesti.

Budgetna debata se najbrže ne bo mogla dovršiti do velikonočnih počitnic, t. j. 21. marca, temuž se bo nadaljevala še v aprilu. — Volitve v bolgarsko sobranje se vršijo dne 2. marca t. l. Vsi ministri in opozicijski voditelji prepotujejo deželo ter agitujejo. — Za španski karlizem dela duhovščina celo z izjavami, da je to edina stranka, ki dopade Bogu. — Imunitetni odsek v državnem zboru je sklenil na predlog načelnika Abrahamowicza, da odložijo vsi odborniki mandate. — Hrvaški deželni zbor je sprejel nujni (?) predlog, da se odpošlje papežu čestitka k 25letnici. — Novi vojaški kazensko-pravdni red v Nemčiji bo najbrže pokopan, ker je v zbornici mnogo glasov proti. — Med Francosko in Venezuelo so se zopet začele diplomatske zveze. — Odsek za davek na vozne listke je sprejel § 1 tozadavnega načrta. — Mednarodna sladkorna pogodba, kakršno je predlagala Angleška, se baje gotovo sklene. Razun Avstro-Ogrske so baje pritrdile že vse države. — Pogovor s srbskim kraljem Aleksandrom je imel urednik »Budap. Hirl.« Kralj je baje izjavil, da Srbija ne uganja rusofilske politike, temuž želi živeti z Avstro-Ogrsko v prijateljstvu. — Nova pridobitev Nemčije bo baje večje pristanišče v južnozahodni Afriki, in sicer v sporazumu z Angleško.

Dopisi.

S Štajarskega. Ker sem v Vašem cenjenem listu, ki tako blagodejno priganja in razkriva hinavstvo, denarno in meseno poželenje, vladoželjnost in ošabnost onih gospodov, kateri bi imeli biti odkriti, skromni, sramežljivi in ponižni kakor golobje, — čital v zadnji dobi pogosto ime novega mariborskega rudečkarja in tudi onega mladega fajmoštra iz Gorenje Savinske doline, kateri je srajce »fehtal«, dovoljsem si v popolnitev biografij nekaj skromnih vrstic. Potoval sem nekdanj iz Ruš čez Pohorje v Celje. Ko prestopim višino gorovja in jo udarim po južnem pobočju proti Sv. Kunigundi, sreča me v hosti dolg, suh mož s prijettim, nekoliko hudomušnim obrazom. »Dober dan!« — »Bog daj!« — »Ali je še daleč do Sv. Kunigunde?« vprašam. — »Ne, komaj 20 minut; toda hitite, ljubi gospod, če hočete tam nekaj videti, kar še nikdar niste: Naš župan Juri Potnik pelje ravnokar gor po hribu z voli tako velikanskega prašiča, da ga še nihče ni videl!« Ker se nikdar nisem zanimal za svinjereje, nisem pospešil korakov. A ko vendar prikrevasam pred cerkev Sv. Kunigunde, kjer so zapeli vsi zvonovi, malo postojim, da se navžijem krasnega pogleda na Dravsko polje. Tedaj pa je pristokal po strmi rebri dvo-kolesen pohorski voz. Vlekla sta ga z veliko težavo dva lepo rejena vola, predi pa je stopal dolgovraten rudečeličen mož in se nazaj oziraje priganjal z bičem in prigovarjal živini.

»Aha, mislil sem, »to je Juri Potnik in pelje tistega mrjasca ali kaj.« A kako sem bil iznenaden, ko voz obstoji pred župniščem in pristopim bliže ter zagledam na njem na slami ležečega, izredno dobro rejena — duhovnika. Ošabno in lokavo je gledal, kdo ga sprejme — bila je cerkvena vizitacija in skušnja iz veronauka za otroke — a razen otrok in domačega duhovnika so stale le še 3 ali 4 kilave babe tam in strmele v debelega gospoda, ki se je zdaj s pomočjo Jurja zvalil na tla. Zvonovi so utihnili, babe in otroci so drli v cerkev, vizitator pa je pihal v farovž. Seveda se je hudo utrudil po tako

težavni poti. Vprašal sem cerkvenega ključarja, zakaj tako zdrav in krepak gospod ne hodi raje, mož mi odgovori: »To delajo iz baharije in lenobe.« — »Ali kaj plačajo za voz?« — »Nič!« — »Zakaj pa jih potem vozite?« — »Saj bi jih noben drugi; samo Juri je tako neumen, ker misli, da bosta potem s tehantom v nebesah skupaj sedela!« —

Bilo mi je dovolj. Odišel sem v Zreče za svojimi opravki. Mudil sem se ves dan ondi. Proti večeru pa sem zopet videl, kako je Juri privlekel vizitatorja spet na »garahe« z voli. »Tehant« pa je bil zdaj še bolj rudeč in zabuhel v obraz, kajti v farovžu pri Sv. Kunigundi je neki zavžil 2 goveja jezika s hrenom, pol purmana, 1 skledo postrvij, 1 ocvrto pišče, malo govedine in 1 črno kavo. Vse to pa je zalil s tremi litri močnega vina.

Če pa kdo misli, da je bil to gospod korar Voh in da so v Konjicah kedaj našli kakega novorojenega otroka v gnoju zakopanega, ta se moti, moti, moti.

V Celju pa sem našel v »Narodnem domu« tistega »fehtarja«, ki je v »Dom in Svetu« rešil težavno, ves svet pretresujoče vprašanje »Knezoškof ali Knez in Škof?« — Bil je pijan in neusmiljeno zabaval na »Slovenski Narod«. Neki učitelj mu je ugovarjal. A »fehtar« je vpil: »Do danes nisem verjel, da so med slovenskimi učitelji liberalci, a zdaj vem in to bom porabil!«

»Zakaj le?« vpraša učitelj.

»Videli boste!«

»Morda za kak učen spis? Raje bi razrešili kot strokovnjak v takih zadevah vprašanje: »Ali milostljivi ali nezmotljivi ali gnadlivi fajmošter?« Bilo bi za »Dom in Svet« — svetuje mu učitelj.

A zdaj je začel pijani »fehtar« grozovito rohneti in tako zmeden govoriti, da se je vsa gostilna smejala. Nazadnje pa je moral bežati.

Ta »gaspud« je znan tudi mariborskim profesorjem, ker imajo veliko zabavo z njegovim govorjenjem, ki je tako zmedeno in neumno — četudi ni pijan, — da ga živa duša ne razume. Nekdanj je na primer govoril v večji družbi tako (prof. K. je stenografiral za šalo):

»Jaz vem, »Slovenski Svet« prejema rublje, jaz ne povem. Rekel sem jaz z Podgorniku — pa še več — jaz ne izdam — pa »liberalci« — v Vojniku sem jaz z politikom — žandarm prišel v cerkev — jaz priznam — pa tudi škof Kahn — Škofi največ storijo za narod. — Jaz Oblaku sem pomagal jezikoslovje itd.«

Če kdo misli, da gospod Lekše, župnik v Lučah tako govori, ta se moti, moti, moti.

Izpred sodišča.

Pod predsedstvom g. deželnosodnega svetnika Schneditza so se vršile večeraj tudi sledeče prizivne obravnave:

1. **Tip klerikalca.** Okrajna sodnija v Radovljici je obsodila pred kratkim navdušenega klerikalca, 39letnega posestnika Tineta Vidica iz Ljubnjega na Gorenjskem, radi prestopka na 4 dni zapora. Mož je vložil priziv, s katerim se je imela deželna kot prizivna sodnija večeraj pečati. Cela stvar je bila taka: Dne 29. decembra m. l. je toženec Vidic napadel pred cerkvijo v navzočnosti raznih ljudi Valentina Kocijančiča z besedo »liberalec«, s katero ga je hotel pred dobrimi katoličani osramotiti in — po izreku neke priče — napraviti utis, kakor da bi Kocijančič ne imel prave vere. Toženec pravi sicer, da je hotel nasprotnika z besedo »liberalec« le »počastiti«, a kdor pozna neizobraženo, poneumnjeno ljudstvo na kmetih, kdor pozna oni klerikalni fanatizem, kojega je zabila naša duhovščina ljudem v glavo, bode razumel, kakšno je to »počeščenje«. Beseda »liberalec« sama na sebi ni žaljiva, a pomisliti se mora, kako in v kaki okolici ter na kak način jo je rabil toženi klerikalec Vidic, ki je notabene že večkrat predkaznovan, in sicer tudi radi tatvine. Tak človek, ki hoče smešiti človeka v pametni družbi z imenom stranke, je tepec in vsakdo se bode njemu smejal. A človek, ki stori tako sramotenje v družbi neumnih fanatikov, bi spadal pred sodnijo pravzaprav radi nevarnega hujskanja. Na tem stališču je tudi prizivno sodišče stalo in dobri katoličan bode moral vkljub svojemu prizivu v luknjo, akoravno se mu je kazni zmanjšala radi njegovih nedolžnih otrok.

2. **Zdešarjevi psi.** Glinčani jih poznajo dobro, te velike, rumene pse posestnika Lorenca Zdešarja, ki napadajo po cesti idočo dobre državljane kakor divje zveri, tako da vzame vsakdo, kdor pozna to cesto, raje orožje ali par kamnov v

— psi so kakor hudiči... Dne 5. decembra je naznanil stražniški postajevodja, da so ti nevarni psi zopet napadli delavko Ivano Selan in njeno hčerko Marijo. Ker je bil Lorenco Zdešar radi teh psov že trikrat predkaznovan, mu je naložil okrajni sodnik v Ljubljani globo 100 K. Prizivu, katerega je zagovarjal dr. Poček, se je v toliko ugodilo, da se je kazen znižala na 30 K. Psi so starega Zdešarja že vražje veliko stali; pa ga bodo še, če ne napravi verige.

3. **Lepi nočni čuvaji!** V Vodcah pri Mengšu še nimajo policajev; ponoči korakajo po vasi nočni čuvaji s srednjeveškimi »helebardami«. Tako je korakal v noči od 18. na 19. novembra tudi čuvaj Gabrič Franc, pobič, ki ob taki uri spada že v posteljo. Noč je dolga in Gabriču je postalo menda dolgočasno. Kaj storiti?... Ko je v teh mislih zaglobljen stal, naslonjen na svojo srednjeveško helebarde, je prišel mimo elektrotehnik Gerhart Ladstätter z Dunaja, ki je bil ravno na obisku pri svojih stariših v Mengšu. V Gabričevo glavo je padla misel. Ladstätter ga je prijazno pozdravil in — radi tega pozdrava jo je dobil prav pošteno s helebarde črez grbo. Dvakrat je bil začuden elektrotehnik napaden. Mož seveda ni imel namena, delati čuvaju na tak način kratak čas in mu je končno tudi helebarde iztrgal iz rok ter ga napodil. Ne vemo, če je bilo našemu čuvaju tisto noč še dolgočasno. Na vsak način bo pa dolgčas prodajal v luknji, v kateri bode 14 dni premišljal o nalogi nočnega čuvaja.

4. **Pisker v nogo.** Franc Bolta, jermenar v Spodnjih Domžalah, je že preje enkrat zasebno tožiteljico Marijo Mrak nabil in zato 3 dni sedel. Od tistega časa je gojil v sebi tiho jezo proti nji in radi tega ji je večkrat namazal z blatom hišo. Tudi zadnjega decembra je to naredil. Marija Mrak pa, ki je »pod kuratelco«, ker je umobolna, je smuknila skozi vrata in tekla za njim, tako da ga je spoznala. Nato ji je vrgel »pisker« v nogo. Franc Bolta, ki je — kakor pravi Mrak — »pól jermenarja, pa ga nobeden ne mara«, taji vse. Vkljub temu ga je obsodil okrajni sodnik v Kamniku na 5 dni zapora in plačilo 3 kron. Prizivno sodišče je potrdilo to razsodbo. »Hvala, gospodi!« zakliče Marija Mrak in se zasuka kakor elektrizirana skozi duri.

5. **„Fest agent“** je menda nekdanji uslužbenec tvrde Neufeld na Dunaju, Franc Hafner iz Zagorja. Nagovoril je posestnika Ivana Zalarja, da si je isti naročil stroj za rezanje slame; pri tej priliki mu je dal a conto 12 K. A stroja ni bilo... Hafner sicer vedno naglaša, da bi dal onih 12 K nazaj, »kadar hoče«, — a dal mu jih le ni, vkljub pismenemu opominu. Zato ga je obsodil okrajni sodnik v Cerknici na teden dni zapora. Prizivno sodišče je znižalo kazni na 3 dni zapora. Agent, ki govori zelo ponosno, a vendar še bolj vladno, je s tem — naravno! — zadovoljen.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 21. februarja.

— **Vlada in Lloyd.** Kakor je že bilo v »Slovenskem Narodu« pojasnjeno, je nastal generalni štrajk v Trstu radi tega, ker je vlada poslala na Lloydove parnike namesto štrajkujočih kurjačev nekaj svojih vojakov, da oskrbujejo to službo in poštni promet ne trpi zamude in škode. To se smatra za politično hibo vlade, ki si je mogla tudi drugače pomagati, da se ne pretрга poštni promet: kar na kratko in jasno je imela povedati Lloydovemu društvu, da mu odtegne državno subvencijo, ako se v dobrem ne poravna s štrajkujočimi kurjači, in to bi bilo najbrže pomagalo. Saj so po petkovem krvoprelitju itak morali ugoditi zahtevam kurjačev. Toda vlada je izbrala drugo pot, ona se je postavila na stran zatiralcev zoper zatirane in s tem je vsaj posredno kriva tržaških nemirov. Da vlada more pri Lloydu govoriti s povdarkom, je iz tega razvidno, ker se Lloyd pravzaprav redi le iz državne subvencije, sam bi si Lloyd nikdar ne mogel vsled svoje okornosti in trgovske nespretnosti zaslužiti toliko, da bi živel. Za leto 1902 se nahaja v državnem proračunu za Lloydovo subvencija 8,120.000 K. — Za to vsotico ima vlada pravico imenovati Lloydovega prezidenta. Zdej je Becher prezident, nekdanji šef avstrijskega mornarskega urada. Zraven njega sedita v upravnem odboru: Kalchberg, nekdanji sekcijski šef v trgovinskem ministrstvu ter baron Rinaldini, prejšnji tržaški deželni namestnik. S takimi gospodi ravna vlada z lepa, v rokavicah, namesto da z odločno besedo in z ukazom prisila društvo, da stori svojo dolžnost in s tem prepreči enake nezdode, kakor so se dogodile v Trstu.

— **Repertoar slovenskega gledališča.** Danes se poje zadnjič Verdijeva opera »Rigoletto«. Operno oboje pripravlja že dva tedna veliko Rossinijevo opero »Viljem Tell« ter se vrše že ensemble skušnje. Odbor hoče, da se vprizori opera čim najdostojnejše, zato se napravi več novih kostumov. V nedeljo bosta dve predstavi: popoldne »Revček Andrejček«, zvečer repriza »Njenega korporala«.

— **Veselica na korist „Narodnemu domu“.** V poslopu »Narodnega doma« nastanjena narodna društva prirede v nedeljo, dne 1. junija t. l. veliko dobrodelno veselico na korist »Narodnemu domu«. Narodna društva se že sedaj opozarjajo na to s prošnjo, naj svoj zabavni program tekočega leta uredijo tako, da veselice, ki jih nameravajo pripraviti, ne bi kolidovale z zgoraj omenjeno veliko dobrodelno veselico. Podrobnosti sledijo pozneje.

— † **Josip Noll.** »Prosvjeta« je prinesla v svoji 4. številki prav dobro sliko pokojnega odgovornega urednika »Slov. Naroda« in opernega pevcu, g. Jos. Nollja. Slika kaže pokojnika v dobi, ko je pel v Odesi l. 1893.

— **Iz uradniških krogov se nam piše:** Znano je in tudi uradni list od 14. t. m. poroča, da je zopet več hišnih posestnikov zvišalo stanarino svojim strankam. To se godi že kar sistematično o vsakem selitvenem terminu. Predsednik društva hišnih posestnikov je sicer prav energično nastopil proti neopravičenemu zvišanju stanarine in tudi v občinskem svetu govorilo se je že o tem, a vendar zvišujejo hišni posestniki, da poznamo celo odbornika tega društva, ki prav pridno zvišuje stanarino. Uradniki sicer radi priznavamo, da so v težkem položaju vsi tisti hišni posestniki, ki morajo vračevati potresna posojila, resnica je tudi, da se stanarine tudi neopravičeno zvišujejo. To dejstvo je pa pri že obstoječi splošni draginji za uradnika, ki je navezan na svojo stalno plačo, jako občutno, rekli bi skoraj nevdržljivo. Draginja stanovanj postala je takorekoč brezprimerna, med tem ko se plače najemnikov, oziroma njih zaslužek niso zvišali, prej so se dohodki pri obrtnikih itd. skrčili. To so razmere, ki kriče po remeduri.

— **Slovenska zmaga na Koroškem.** Pri občinskih volitvah v Prevaljah je v III. in v II. razredu sijajno zmagala slovenska stranka.

— **V goriški deželni šolski svet** je deželni odbor izvolil profesorja Berbuča. Vsled tega nimajo Slovenci zdaj nobenega neodvisnega zastopnika v tej važni korporaciji. Sedaj so v deželnem šolskem svetu trije Slovenci, ki so vsi klerikalci, in ker je tudi proš Jordan klerikalec, imajo klerikalci večino.

— **Proti laškemu realnemu gimnaziju v Gorici.** V soboto so se bavili v občinskem svetu v Gradišču ob Soči s prošnjo goriškega magistrata za prispevanje k nameravanemu laškemu realnemu gimnaziju v Gorici. Občinski svet gradiški je prišel do tega sklepa, da je sicer pozdravljati tako nameravanje ter se zahvaljuje za iniciativo, katero je dala »Societá popolare friulana«, ali ne sklada se pa s tem, da bi bila Gorica za to primeren kraj. Občinski svet se je izrekel končno, da je pripravljen prispevati za tak gimnazij, ali mora stati v kakem furlanskem kraju. Furlani so naravnost odkritosrčni ljudje, kateri dobro in edino prav ločijo Goriško in Gradiščansko ter jih vsa prigovarjanja iz Gorice ne spravijo do tega, da bi pripoznali, da je Gorica laško mesto. Furlani vedo natančno, kako umetno se drže v Gorici Lahi na površju, in vedo, kakšno je dejansko stanje v Gorici, po katerem potem sodijo. In sodijo prav. Gradiščanski okraj, izvzemši tisto malo slov. krajev, je laški, goriški z drugimi pa slovenski, izvzemši pešičico polajencev v Gorici in Ločniku... Zato pa sodijo, da tak laški realni gimnazij ne bi bil v Gorici, marveč v Furlanijo, v Gradišče ali v Krmin ali v Červinjan. Iz tega sledi pa še nekaj drugega: Lahi v Gorici privoščijo Slovencev slov. gimnazij le v Ajdovščini ali pa v Tolminu, nikakor pa ne v Gorici. Zdaj pa čujejo glas iz Furlanije, da kraj za laški gimnazij ni primeren v Gorici, marveč v Furlaniji — torej mora biti primeren za slov.

gimnazij! Goriško Slovencev, Gradiščansko pa Lahom! Taka je deviza Furlanov, katero naj si Lahi v Gorici denejo predse na pult, kadar bodo zopet pisali o »laški« Gorici ter podili Slovence v Ajdovščino in v Tolmin. Slabo mora biti to »italijanstvo«, ker ga niti Furlani nočejo pripoznati!

— **Velika nesreča v Nabrežini.** 35-letni delavec Fran Kovačič iz Gorice in 26-letni delavec Josip Lavrič iz Št. Petra, delala sta v nekem kamenolomu pri Nabrežini. Blizu njiju je pripravil minar Fran Kravanja luknjo za mino. Ko je luknjo dovršil, je dal v njo dinamita in strelnega prahu. Dinamit in strelni prah pa sta se (iz dosedaj neznanega vzroka) vžgala in mina je eksplodirala. Zemlja in kamenje, ki ju je strel vrgel v zrak, sta padla na blizu tam delujoča Lavriča in Kovačiča ter ju popolnoma pokopala. Z velikim trudom sicer ali vendar kmalu so drugi delavci izkopali nesrečneža, ki pa sta bila že mrtva. Poklicanemu zdravniku ni preostajalo drugega nego konstatirati nastopivšo smrt — pri obeh delavcih. Obe ti žrtvi dela so prepeljali na pokopališče v Mavhinje blizu Nabrežine, kjer jima prirede dostojen pogreb na stroške podjetnikov kamenolomov, gg. Foccanoni, Galinberti in Piani. Tragični smrti delavca sta napravili velik in pretresljiv vtis na vse tamošnje prebivalstvo.

— **Odpuščeni tesarji.** Na notico, ki smo jo priobčili včeraj, nam piše g. Fr. Pust ml.: Istinito je, da so morali domači tesarji domov odriniti; 4 ostali so na Reki samovoljno, in seveda sedaj tam delajo. Vrnivši se tesarji so dobili odškodnine po 6 K za čas, ko so se odpeljali, to je od ponedeljka zjutraj in do časa, ko so se vrnili, to je v torek zvečer. Odškodnina je bila odobrena od vladnega nadkomisarja, kakor tudi od tesarjev.

Fr. Pust, ml.

— **Shod c. kr. merosodcev** za IV. meroskušeni okraj vršil se bode dne 2. marca 1902 v gostilni pri »Zvezdi«, na Cesar Jožefovem trgu v Ljubljani ob 10. uri dopoldne. Razpravljalo se bo o poboljšanju finančnega stanja gori imenovanih.

— **Nepošten deček.** Črevljarski vajenec E. O. je našel včeraj v Metelkovih ulicah desetak. Namesto da bi ga naznanil oblastvu, je šel k slaščičarju in si kupil slašič. Ker je tudi drugod denar razsipal, so ga prijeli in vprašali, odkod ima denar, na kar je povedal, da je denar našel.

— **Aretovanje.** Mestna policija je aretovala voznika električne cestne železnice I. C. iz Dravelj zaradi hudodelstva zoper pravost.

* **Najnovejše novice.** Sleparija z rudosledbami. Dunajski trgovec H. Blitz, ki si je zadnji čas pridobil več rudosledeb na Štajerskem, je prodajal iste brez kreditnim ljudem, a akcepte je vendar spravil takoj v denar. Slepar je pobegnil. — Nevarne osebnice so zanesli angleški botniki po celi Rivieri. — Krvave dijaške demonstracije so se vršile v Kijevu. Dijaštvo je pelo revolucionarne pesmi, hodilo z rudečimi zastavami po mestu ter klicalo: »Proč z absolutizmom! Živela svoboda!« Vojaštvo je baje streljalo. — Za spomenik cesarici Elizabeti na Dunaju je daroval ruski car 24.000 rub. — Bogate zlate rudnike so baje zasledili na bregovih francoske Asinije. — Štirinajst hiš se je porušilo v Villa d' Adige vsled povodnji. Vse ostale hiše so se morale izprazniti. Tudi v Polesini in Rovigu se je porušilo nekaj hiš.

* **Zdravje grofa Tolstega.** Ruski listi poročajo, da je življenje ruskega romanopisca Tolstega v resni nevarnosti. Grof se docela zaveda, da so mu ure štete in je docela miren. Trpi pa strašno. Ker je iz cerkve izobčen, se je bati, da nastanejo pri njegovem pogrebu velike demonstracije, kajti Tolstoj je neverjetno popularen, Rusi pa smatrajo pokop brez duhovnika za največje ponižanje.

* **„Viljem Tell“** je najglasovitejša in tudi najboljša Rossinijeva opera. V tej operi se je skladatelj popolnoma odpovedal vplivu italijanske glasbe in se je poprijel načel francoskih reformaterjev. S to krasno, veličastno opero pa je prestalo Rossinijevo

delovanje na opernem polju, češ da mu nov uspeh ne bi povečal slave, a neuspeh bi jej mogel škodovati. — Opero »Viljem Tell« uprizore tudi na slovenskem odru kot peto letošnjo noviteto takoj s početka marca. Tudi v Zagrebu so uprizorili te dni »Viljema Tella« z največjim uspehom, in se je odlikoval zlasti g. Vulakovič kot junak naslovne vloge.

* **Gospa Mara pl. Berks,** so-proga spodnještajerskega slovenskega poslanca, je te dni na Dunaju na cesti padla in se težko poškodovala.

* **Veren, a ne klerikalen.** Dunajski listi poročajo: Nedavno je z nadvojvodo Rainerjem govoril visok cerkven dostojanstvenik o sedanjih klerikalnih politični struji in vprašal nadvojvodo, ali se s to strujo strinja. Nadvojvoda je dejal: »Preveč veren sem, da bi mogel postati kdaj klerikalen!«

* **Proti jezuitom v Bosni.** Zagrebški visokošolci, kar jih je iz Bosne in Hercegovine, so obelodanili izjavo, v kateri ostro obsojajo počenjanje jezuitov v Travniku ter izrekajo svoje simpatije tistim gojencem jezuitske gimnazije v Travniku, ki so bili kaznovani, ker so se uprli sistematičnemu raznarodovanju od strani jezuitskih učiteljev.

* **Gibanje „Proč od Rima“.** Po uradnih vesteh c. kr. najvišjega evang. cerkvenega sveta na Dunaju je prestopilo k evang. cerkvi: l. 1899: 6335 oseb; l. 1900: 5058 oseb; l. 1901: 6639 oseb, vкуп 18.082 oseb.

* **Gledališče za otroke.** Mestni svet v Berlinu je dovolil znatno vsoto za otroške predstave v gledališču, katerih bi se naj udeležili redoma vsi otroci berlinskih šol brezplačno.

* **Pomiloščen po 37 letih.** V stajnski kaznilnici pri Kremžu je bil te dni pomiloščen 72letni Mährmyer, ki se je zagrešil s poskušenim umorom ter je bil za to obsojen na dosmrtno ječo. Od te kazni je odsedel 37 let. Vsega vкуп je bil zaprt 47 let, kajti že prej je radi družega hudodelstva dobil 10 $\frac{1}{2}$ leta.

* **Defraudant je pobegel z igralko.** V prvih dneh tega meseca je pobegel iz Dunaja magistratni akcesist 33leten Julij Kleemann, zapustivši v blagajni primankljaj 4236 K. — Ž njim je izginila gledališčna igralka 21letna Antonija Weinglerova.

* **Konec Rigove slave.** Glasoviti ciganski primarij Rigo Jancsi je najbrže »zaigral« svojo slavo, v nedeljo so ga izžvižgali v »Folies Bergere« v Parizu, ko je godel. Žvižgali so pravzaprav njegovi ženi, kneginji Chimayovi, ki je bila za kulisami.

* **Milleniova luč.** Aleksandrov trg v Berlinu je razsvetljen z milleniovo lučjo, ali s stlačeno plinovo lučjo, koje žar gori s svetlobo 700 sveč.

* **20 let po nedolžnem v ječi.** Iz Rima javljajo: L. 1881. je bil posestnik Dentaro radi umora obsojen na smrt, a potem je bil pomiloščen ter bi bil moral sedeti vse življenje v ječi. Sedaj, po 20 letih pa je izpovedal neki Caldile na smrtni postelji, da je on kriv dotičnega umora. Tako je bil Dentaro 20 let po nedolžnem zaprt.

* **Kako dolgo traja trenutek.** Trenutek t. j. čas, katerega je treba, da bi trenil z očesom, je izračunal na fotografskem stroju neki angleški profesor oftalmologije, traja 0,4 sekunde.

* **Na Turškem „zakaj“ prepovedano.** Selim paša Melhamé, turški minister poljedelstva, je edini kristijan v turškem kabinetu in edini minister, v čegar stanovanju so časoma veselice. Pretekli teden je povabil v svojo palačo v Peri več turških in evropskih plemenitnikov, toda ravno pred veselico mu je bila vročena sultanova prepoved. »Zakaj?« vprašali so povabljeni. Preskušen diplomat je dejal: »V naši državi ne velja »zakaj«.

* **Usta si je sešil.** Gojenec v zavodu za duhobolnike v Tipton Co., Ind., v Združenih državah, po imenu Jeremija Peabody, ni hotel jesti navadno predloženih mu jedi. Da ga k jedi ne prisilijo, si je sešil z navadno šivanko z 18 šivi svoja usta. Zdravnik mu je usta razparal — in blaznik je zdaj celo vesel, da more zopet govoriti in jesti. Če ne nastane otrovanje krvi, se bo izbolehal iz te šale.

Društva.

— **Splošno slovensko žensko društvo** ima v nedeljo dne 23. t. m. običajni čaj; predavala bo gđe. Smrtnikova. Prihodnjo nedeljo, dne 2. marca priredi društvo zopet javno predavanje in sicer bo predaval ordinarij gosp. dr. Robida o ženski duši.

— **Redni občni zbor kluba slovenskih biciklistov, Ljubljana.** Vse p. n. člane kluba slovenskih biciklistov »Ljubljana«, ki imajo količkaj zanimanja za kolesarstvo in za razvoj društvenega življenja v klubu samem in na dirkališču, se še tem potom najvljudneje prosijo, da se blagovolijo potruditi v soboto, dne 22. t. m. zvečer ob 8. uri v »Narodni dom«. Poleg drugih, je najvažnejša točka dnevnega reda pogovor o nadaljnji ohranitvi dirkališča ter o napravi novih »Lawn-Tennis« prostorov.

— **„Sokol“ v Idriji** je razposlal v začetku meseca januarja l. l. vsem slovenskim društvom izkaze o družbenem delovanju v l. 1901, da jih izpolnijo in potem društvu vrnejo. Dosedaj sta vposlala omenjeni izkaz le »Sokol« v Celju in Solkanu. Da bo možno sestaviti statistiko naših telovadnih društev, prosi odbor Sokola v Idriji, da tudi ostala društva vrnejo izpolnjene izkaze. Ako pa morda kako društvo ni dobilo izkaza radi neznanja natančnejšega naslova, naj naznani svoj natančni naslov, da se še jedenkrat pošlje dotični izkaz. Čehom je možno sestaviti statistiko skoraj 600 društev, Slovencev pa niti za 13 društev. V resnici žalostno spridevalo bi nam bilo, ko bi se ne moglo sestaviti slovenske sekolske statistike, katere že več let pogrešamo. Tuja telovadna društva na našem ozemlju jo imajo, mi ne! Na noge torej bratje odborniki! — Sokolu v Idriji je daroval v zadnjem času starosta br. Iv. Gruđen 50 knjig leposlovne vsebine za napravo knjižnice, br. Fr. Kavčič, kavarnar pa 10 K za društveni prapor. Naj bi našla rodoljubna darovatelja obilo naslednikov, ki bi gmotno podprli to sicer najmlajše, pa vzorno slovensko sokolsko društvo. Društvo obhaja letos 5letnico svojega obstanka in razvije svoj prapor. Slovesno razvitje prapora, združeno z večjo sokolsko slavnostjo, vršilo se bo koncem meseca julija. Pri tej priliki hoče društvo z lepo telovadbo pokazati, da je v resnici pravo sokolsko društvo, in se telovadci najskrbneje vežbajo v različnih vajah. V kratkem se bratskim slovenskim sokolskim društvom vpošljejo proste vaje, ki se bodo izvajale na tej slavnosti. Naj bi slovensko sokolstvo nastopilo impozantno ter tako pokazalo svojo življenjsko moč! Vsako društvo naj na to slavnost pošlje vsaj jedno telovadno vrsto, da bo javna telovadba nekak tekmovalna telovadba slovenskega sokolstva. Telovadci posameznih društev naj se že zdaj začno pripravljati, da bomo tem dovršenejši nastopili in se nam slovenskim Sokolom ne bo bati tudi najstrožje kritike. Na delo vsi pravi delavci sokolski! Na delo vsi, katerim je mar telesni, duševni in nravni napredek našega naroda!

— **Društvo „Narodni sklad“** se je ustanovilo v Gorici. Predsednik je dr. Treo, podpredsednik dr. Tuma, tajnik A. Gabršček, blagajnik V. Zajec, odbornik dr. Gruntar. O nalogi tega društva izpregovori »Soča« v posebnem članku.

Književnost.

— **Književnost.** Slovanský Přehled. Obsah: 1. Ze slovanské poesie. Pavla Maternova: Z poesie Marie Konopnické. — 2. Stati. G. Šwjela: O srbské narodnosti v Dolní Lužici. — M. J. a. m. a.: O slovinském umění výtvarném. — 3. Dopisy: Z Varšavy (Warszawianin) — Z Poznaně. (D.) — Z hališské Rusi (Volodymyr Hnatuk) Z Lublaně (Čechofil). — 4. Rozhledy a zprávy. Slované severozápadní. Slované východní. Jihoslováné: Chorvat. zeměděl. Banka. — Srbska zahranič, politika v 19. stol. — Zemský sněm krajinský a osvěta. — † Jos. Noll. — Podporno društvo za slovenske visokošolce v Pragi. — 5. Umění a věda. — 6. Divadlo. — 7. Drobnosti literární a umělecké. — 8. Vyobrazení: Marya Konopnicka — Jan Wjela.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 21. februvarja. V poslanski zbornici je danes Spinčič interpeliral, zakaj se je izjemno stanje v Trstu raglasilo samo v laškem jeziku, tako da slovensko prebivalstvo še vedelo ni za tako dalekosežno odredbo. Velik hrup je nastal, ko je Holansky vprašal prezidenta Vetterja kako je to, da je reditelj Walz v včerajšnji seji zmerjal posl. Hagenhoferja. Potem je zbornica nadaljevala proračunsko razpravo. Govorila sta doslej

soc. dem. Hanich in kršč. socialist Scheicher, ki je trdil, da so tržaške nemire provzročili židje. Prihodnja seja bo v ponedeljek.

Dunaj 21. februarja. Odsek, ki naj preišče tržaške dogodbe, je imel sinoči sejo. Körber je povedal, da nima nič novega gradiva. Govorila sta Ellenbogen in Hortis. Zahtevanje, naj se zvrši preiskava na licu mesta, naj se pošlje poseben pododsek v Trst, najbrž ne bo obveljalo.

Petrograd 21. februarja. V bolezni Tolstega je nastala nevarna kriza, izid je popolnoma negotov.

Rim 21. februarja. Novo zasedanje parlamenta je bilo otvorjeno s prestolnim govorom, ki je naredil pri vseh strankah, izvzemši klerikalce, najboljše utis. Obsega lep socialen in liberalen program.

Madrid 21. februarja. Revolta se razširja, iz Katalonije tudi v sosedni provinci Aragonijo in Valencijo. V Barceloni je seveda središče, kakor je to mesto sploh središče vse španske industrije. Vzlic nagli sodbi je prišlo do novih bojov med delavci in vojniki. Vsled tega so na glavnih prostorih postavljeni topovi in je vlada poslala tudi nekaj vojniških ladij v pristan. V Saragossi, v Kastelonu in v Valenciji je vlada razglasila izjemno stanje, ker so delavci tudi tam proklamirali štrajk in uprizorili izgrede.

Madrid 21. februarja. V Barceloni je prišlo med železničarji in vojaštvom do hudega boja. Vojaštvo je streljalo. O številu ubitih in ranjenih v bojih zadnjih dni, se ne ve nič natančnega.

Madrid 21. februarja. V senatu je vlada pojasnila, da je bilo v Barceloni zopet več trgovin z jestvinami oplenjenih.

Madrid 21. februarja. Vladni listi trdijo, da so barcelonski izgrede anarhistični. Trije pekovski pomočniki, ki so opustili štrajk in začeli delati, so bili zavratno ustreljeni.

Darila.

Prvi izkaz daril „Podpornemu društvu za slovenske visokošolce v Gradcu“ v šolskem letu 1901/02. V letošnjem šolskem letu so dole našemu društvu do 8. februarja te-le podpore: 60 K je poslala slavna posojilnica v Gorenji Radgoni; po 40 K sta dala: neimenovani Nemec v Gradcu in slavna posojilnica v Sošanju; 3480 K je poslal teh. g. Šuklje kot dohodek akademične veselice v Novem mestu; 30 K je darovala sl. posojilnica v Makolah; 26 K pa je nabrala gđ. Malči Sušnik v Brežicah; po 20 K sta darovala g. dr. Iv. Klasinc, odvetnik v Gradcu, in dr. Jožef Unterlugauer, c. kr. vladni svetnik v Gradcu; po 10 K so darovali gg.: Fr. Hrašovec, c. kr. okr. sodnik v p., Jakob Hren, c. kr. višje dež. sodnik svetnik v p., oba v Gradcu, dr. Fr. Jurtela odvetnik v Ptuj, sl. slovenski klub v Celovcu, Rajko Perušek, c. kr. gimn. prof. v Ljubljani, Maks Pieteršnik, c. kr. gimn. prof. v Ljubljani in dr. Ivan Rudolf, odvetnik v Konjicah; po 5 K so darovali gg.: Anton Aškerc, arhivar in urednik v Ljubljani; Anton Globočnik, posestnik v Železnikih, in Evgen pl. Truhovič, c. kr. sodni pristav v Višnjigori.

Vsem tem častitim darovalcem se odbor v imenu podpirancev presrečno zahvaljuje in opozarja slavno občinstvo, da dozdaj dole podpore nikakor ne zadostujejo, da bi moglo društvo ugoditi vsem prošnjam, ki se stavijo nanj. Ono podpira povprek po 45 dijakov na mesec, med katere razdeli okoli 560 K. Z darili pak, ki so mu došla dozdaj, mu tega ni mogoče storiti; saj je zdaj že vsa zgoraj izkazana vsota z lani ostalo razpoložnino vred popolnoma izdana, majhna osnovna glavica pa nese društvu komaj — 80 K na leto! Zato potrebuje društvo nujne in obilne podpore, ako hoče izvrševati svojo nalogo vspešno; zato se obrača podpisani odbor do vseh rodoljubov, naj ne pozabijo graškega „Podpornega društva za slov. visokošolce“, s čimur jim seveda nikakor neče zabranjevati, da izkazujejo svojo naklonjenost tudi drugim podobnim dobrodelnim zavodom. Naši dijaki živé morda v še slabših razmerah kakor dijaki drugih vseučiliških mest; zato pa jih ne podpirati, bi bilo pač narobe! Da res zasluži naše društvo podporo, ki mu jo je poklonilo slovensko občinstvo dozdaj, je razvidno iz nastopnih števil iz zadnjega poročila: Lani smo podpirali 45 dijakov: 31 juristov, 8 filozofov, 5 medicincev in 1 tehnika; razdelili smo med nje lepo svoto 5971 K, torej za celih 2841 K več, kakor prejšnje leto ter dosegli lani tako ne samo največje vsote podpor, ampak tudi največje število podpirancev. Letos pa se zahteva od društva še več, tako da smo izdali dozdaj za 433 K več kakor v isti dobi lanskega leta. Od našega občinstva je torej odvisno, bo li moglo izpolnjevati društvo svojo nalogo še nadalje. Darila prejemlje društveni predsednik dr. Benjamin Ipavic, em. primirij ltd. v Gradcu, (Karl Ludwig-Ring 4).

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306,3 m. Srednji srečni tlak 736,0 mm.

Febr.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C.	Vetrovi	Nebo	Padavina v 24 urah
20.	9. zvečer	740.1	2.7	sl. zahod	oblačno	
21.	7. zjutraj	740.0	2.0	sl. svahod	megla	
	2. popol.	741.2	3.4	ar. jvahod	oblačno	

Srednja večerajšnja temperatura 3.0°, normale: 0.3°.

Dunajska borza

dné 20. februarja 1902.

Skupni državni dolg v notah	101.60
Skupni državni dolg v srebru	101.45
Avstrijska zlata renta	120.90
Avstrijska krona renta 4%	98.75
Ogrska zlata renta 4%	120.15
Ogrska krona renta 4%	97.—
Avstro-ogrski bančne delnice	1636.—
Kreditne delnice	686.75
London vista	239.85
Nemški državni bankovci za 100 mark	117.27 1/2
20 mark	23.44
20 frankov	19.05
Italijanski bankovci	93.05
C. kr. cekini	11.32

Zahvala.

Za izraze sočutja povodom prebitke izgube nepozabne nam matere, gospe

Fani Ložar

odvetnikove vaove

izrekamo vsem blagim prijateljem in znancom najpriznanejšo zahvalo.

Vipava, dné 20. februarja 1902.

(449) Marija, Anka in Olga.

Firm 39. Einz. II. 63/1.

Eingetragen wurde in das Register für Einzelfirmen:

Stein, Stadt, Krain.

Hubert Galle, Holzhandel.

K. k. Landesgericht.

Laibach, am 18. Februar 1902.

(Vpisan je bil v register za posamezne tvrdke: Kamnik, mesto, Kranjsko. Hubert Galle, trgovina z lesom. — C. kr. deželno sodišče. — Ljubljana, 18. februarja 1902.) (456)

Böttger-ja podganska smrt

za popolno pokončanje vseh podgan, strupa prosta za ljudi in domače živali, à 40 kr. in 60 kr., se dobiva samo

v deželni lekarni „pri Marji pomagaj“ M. Leustek-a in v lekarni Ubald pl. Trankoc-ja v Ljubljani.

Z uspehom podganske smrti sem bil jako zadovoljen. Po prvem nastavljenju sem našel 18 podgan mrtvih in torej lahko vsakomur priporočam to sredstvo.

Schwefelfurt, dné 11. februarja 1899.

(2605—13) L. Kres, mlekarja.

Št. 6823.

Razglas.

V zmislu §. 15. občinskega volilnega reda za deželno stolno mesto Ljubljano (zakon z dné 5. avgusta 1887. l., št. 22 dež. zak.), naznanja se javno, da so

imeniki volilnih upravičencev za letošnje dopolnilne volitve

v občinski svet sestavljeni, in da se smejo

od sobote, dné 22. t. m., skozi 14 dnij

v pisarni magistratnega predsedstvenega tajnika (Mestni trg št. 27, II. nadstropje, soba št. 5) ob uradnih urah pregledovati in proti njim vlagati ugovori.

O pravočasno vloženi ugovorih bo razsojal občinski svet.

Mestni magistrat v Ljubljani

dné 19. svečana 1902.

Prave ruske galoše iz Rige z znamko zvezda

1888.

Varstvena znamka.

se dobijo po nizki ceni na debelo in drobno samo pri:

Ant. Krisper-ju in Vaso Petričič-u v Ljubljani

ter nadalje tudi pri sledečih tvrdkah: (2486—21)

Idrija: Valentin Lapajne, V. Treven.
Jesenice: Anton Treun, J. Ferjan.
Kamnik: Gregor Kratner.
Kočevje: E. Hofmann, Franc Bartelme, Franc Jonke.
Kostanjevica: Alojzij Gatsch.
Kranj: Marija Pollak.
Krško: Rupert Engelsberger.

Proda se lepo operno kukalo.

Več pove natakav v kavarni „Austria“.

Cas. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. oktobra 1901. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž. Ob 12. uri 24 m po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Beifing v Steyr, v Linc na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m zjutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopolne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 3. uri 56 m popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz, čez Klein-Beifing v Steyr, Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vane, Heb, Franzove vane, Karlove vane, Prago, (direktni voz I. in II. razreda), Lipsko, Dunaj via Amstetten. — Ob 10. uri zvečer osonni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo. (Trat-Monakovo direktni vozovi I in II. razreda.) — Proga v Novo mesto iz v Kočevje. Osonni vlaki: Ob 7. uri 17 m zjutraj, ob 1. uri 5 m popoldne, ob 6. uri 55 m zvečer. Prihod v Ljubljano juž. kol. Proga iz Trbiža. Ob 3. uri 25 m zjutraj osonni vlak z Dunaja via Amstetten, Monakovega, Inomosta, Franzensfesta, Solnograda, Linca, Steyra, Aussee, Ljubna, Celovca, Beljaka, (Monakovo-Trst direktni vozovi I. in II. razreda). — Ob 7. uri 12 m zjutraj osonni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 16 m dopolne osonni vlak z Dunaja via Amstetten, Karlove varov, Heba, Marijinih varov, Plzna, Prage, (direktni vozovi I. in II. razreda), Budejevice, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregenca, Inomosta Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, Št. Mohorja, Pontabla. — Ob 4. uri 43 m popoldne osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Monakovega, Inomosta, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m zvečer osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. — Proga iz Novega mesta in Kočevja. Osonni vlaki: Ob 8. uri in 44 m zjutraj, ob 2. uri 32 m popoldne in ob 8. uri 35 m zvečer. — Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 8. uri 50 m zvečer, ob 10 uri 25 m le ob nedeljah in praznikih v oktobru, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih in samo v oktobru. — Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 11. uri 6 m popoldne, ob 6. uri 19 m zvečer in ob 9 uri 55 m zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih in samo v oktobru.

LJUBLJANSKI ZVON

MESÉČNIK ZA KNJIŽEVNOST IN PROSVETO.

LETNIK XXII. (1902).

Izhaja po 4/5, pole obsežen v veliki osmerki po eden pot na mesec v zvezkih ter stoji vse leto 9 K 20 h, pol leta 4 K 60 h, četrta leta 2 K 30 h.

Za vse neavstrijske dežele 11 K 20 h na leto.

Posamezni zvezki se dobivajo po 80 h.

„Národna Tiskarna“ v Ljubljani.

Učenko (453—1)

takoj sprejme šivilja za ženske obleke. Radeckega cesta št. 1, I. nadstropje.

Mesečna soba

s posebnim vhom odda se s 1. marcem t. l. na Rimski cesti št. 20, prtiličje na desno. (454—1)

Kantiner

za vodstvo delavske kantine pri neki veliki žagi se išče s 1. marcem t. l. proti stalni plači in tantiemam. Prosilec mora biti oženjen, špecerijski trgovec ali gostilničar. Pogoj je kavcija 2000 K ter znanje nemškega, slovenskega ali hrvaškega jezika. (427—2)

Ponudbe naj se pošiljajo pod „S. S. 100“ upravnistvu »Slov. Naroda«.

Zdravje, slast, veselje!

Vživajte

J. Klauer-ja pristni planinski

„Triglav“

pridelek iz zlatnih gorskih rastlin.

Odlikovani v Parizu 1898!

Glavna zaloga: (415—6)

Edmund Kavčič v Ljubljani.

Talanda Ceylon-čaj

Je jedrat, aromatičen, čist.

St. 1 v zavočkah à K —20, K —50, K 125

St. 2 „ „ „ —24, „ —60, „ 150

St. 3 „ „ „ —32, „ —80, „ 2.—

se dobiva v vseh večjih špecerijskih trgovinah. (2593—23)

Stavbišče

v Ljubljani se išče.

Ponudbe z zadnjo ceno se prosijo poslati pod „J. K.“ na upravnistvo »Slov. Naroda«. (433—2)

Išče se izvežbani

strugar (Dreher)

za železo in kovino.

Starost ne čez 34 let. Tedenska plača 20 kron. Rodom Kranjci imajo prednost. Želi se, da se osebno predstavi.

Več se poizve v (421—3)

c. kr. glavni tobačni tovarni v Ljubljani.

Ustanovljeno 1839.

Semena

gospodarska, za zelenjad, cvetlična, gozdna, sadna, najboljše kakovosti ter zajamčene kaljivosti ponuja (439—3)

semenarstvo

Václava Petzolda

v Pragi, I.,

edino v Havlířské ulici čis. 394.

Za vrtno stroko ponuja zlasti: svetovnoslavne klatovske nagelje (klinčke) in vrtnice, sadna ter okrasna drevesca in grme, čebuljaste cvetlice l. dr. v veliki izbiri.

V lastnem interesu zahtevajte cenik gratis in franko, predno si naročite semena.